

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. liepos 18 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukaviniienės, Artūro Driuko ir Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), susipažinusi su 2023 m. liepos 9 d. paduotu **ieškovo R. P.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. gegužės 16 d. sprendimo peržiūrėjimo

nustatė:

Ieškovas kreipėsi į teismą, prašydamas priteisti iš atsakovo 264 130,43 Eur skolą ir 5 proc. metines palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme iki teismo sprendimo visiško įvykdymo. Vilniaus apygardos teismas 2022 m. gruodžio 21 d. sprendimu ieškinį patenkino, o Lietuvos apeliacinis teismas 2023 m. gegužės 16 d. sprendimu panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą – ieškinį atmetė.

Kasaciniu skundu ieškovas prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. gegužės 16 d. sprendimą ir palikti galioti Vilniaus apygardos teismo 2023 m. gruodžio 21 d. sprendimą arba perduoti bylą iš naujo nagrinėti apeliacinės instancijos teismui. Ieškovo kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, ir argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovas kasaciniame skunde nurodė šiuos argumentus: 1) apeliacinis teismas pažeidė CPK 176 ir 185 straipsniuose nustatytas įrodymų vertinimo taisykles ir nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos dėl šių normų aiškinimo ir taikymo. Teismas padarė išvadą, kad ieškovas neįrodė realaus pinigų perdavimo ignoruodamas ir netinkamai vertindamas svarbias bylos aplinkybes. Vekselio pasirašymas savaime suponuoja pinigų gavimo faktą, tai patvirtina ir Lietuvos Respublikos įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatyme (toliau – IPVĮ) nustatyta supaprastinta skolos pagal vekselį išieškojimo tvarka; 2) vertinant vekselį paskolos teisiųjų santykių kontekste suformuota ydinga kasacinio teismo praktika, reikalaujanti paskolos teisinius santykius įtvirtinančiame dokumente (taigi, ir vekselyje) atskirai užfiksuoti paskolos sutarties dalyko perdavimo paskolos gavėjui faktą. Tačiau vekselyje, turinčiame IPVĮ nurodytus rekvizitus, tokių įrašų niekada nebus. Vekselis – tai vertybinis popierius, kuris patvirtina jį išrašiusio asmens pareigą sumokėti tam tikrą pinigų sumą vekselyje nurodytam asmeniui ir suteikia teisę vekselio turėtojui gauti jame nurodytą sumą. Todėl nėra aišku, kodėl, jeigu vekselis atitinka IPVĮ nurodytus rekvizitus, praleidus jo pateikimo apmokėti terminą, pradedama ieškoti jame paskolos sutarties rekvizitų. Vekselio prigimtis lemia, kad pinigų perdavimo ir gavimo faktas jį išrašant nėra kvestionuojamas. Kai vekselis atitinka nustatytus turinio reikalavimus, tik yra praleistas jo pateikimo apmokėti terminas, vekselio turėtojas neturėtų įrodinėti pinigų perdavimo fakto; įrodinėjimo našta turėtų būti perkelta vekselio davėjui. Ieškovas turėtų būti atleistas ir nuo pareigos įrodyti, kad turėjo pakankamai lėšų vekselio sudarymo metu, nes realizuojant vekselį IPVĮ nustatyta tvarka šios aplinkybės nereikia įrodyti; 3) pirmosios instancijos teismas netenkino ieškovo prašymo apklausti liudytojus, galėjusius patvirtinti, kad jis turėjo pinigų paskolai suteikti, o apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad byloje nėra įrodyta, jog ieškovas turėjo reikiamą lėšų sumą vekselių pasirašymo metu. Neturėjimas galimybės įrodyti bylai reikšmingų aplinkybių liudytojų parodymais vertintinas kaip esminis proceso teisės normų pažeidimas, dėl kurio byla turi būti perduota nagrinėti apeliacinės instancijos teismui; 4) pirmosios instancijos teismas teisingai nurodė, kad atsakovas ginčijo savo įsipareigojimus remdamasis sandorių negaliojimo pagrindais, tačiau jis neteikė priešieškinių. Atsakovas nepašė teismo pripažinti vekselius negaliojančiais. Jeigu asmuo neginčija vekselių, pareikšdamas ieškinį ar priešieškinį, vadinasi, jis priima pareigą sumokėti juose nurodytas pinigų sumas.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliamas teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Atsisakyti priimti kasacinį skundą ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Alė Bukavinienė

Artūras Driukas

Virgilijus Grabinskas